ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ "ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"
Ю Р И Д И Ч Е С К И Ф А К У Л Т Е Т

4000, Пловдив, ул. "Цар Асен" № 24, каб. 102; тел. (032) 261 283
факс: (032) 261 378, e-mail: law@uni-plovdiv.bg уеб сайт: http://law.uni-plovdiv.bg

С Т А Н О В И Щ Е

от д-р Надя Георгиева Бояджиева, професор по „Международно право и международни отношения" в Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски", Катедра „Международно и сравнително право", член на научно жури съгласно Заповед №РД-09-37/23.03.2016 г. на Директора на института за държавата и правото, Българска академия на науките проф. д.ю.н.Цветана Каменова

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **'доцент'**

в Института за държавата и правото, Българска академия на науките
по област на висше образование **3.** Социални, стопански и правни науки
професионално направление. **3.6.** Право, Международно право
и международни отношения

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент", обявен в Държавен вестник, бр. 7 от 26.01.2016 г. и на интернет-страницата на Института за държавата и правото при БАН по професионално направление 3.6. Право от област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки по Международно право и международни отношения за нуждите на секция „Международноправни науки" като кандидат участва *Диана Петрова Ковачева* от Института за държавата и правото при БАН.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Кандидатът Диана Петрова Ковачева е приложила общо 1 бр. монография и 4 статии. Приемат се за рецензиране всички представени научни труда, като всички те са в проблематиката на конкурса.

От биографичната справка на кандидата е видно, че Диана Ковачева получава отлично образование с магистърски степени по право и по международни отношения (Право на ЕС). Тя задълбочава своите знания в областта на международното право под формата на следдипломна квалификация и специализирани курсове в областта

на правните и политическите науки: по правната и съдебната система на ЕС /Университет Нанси, политически мениджмънт (Нов български университет), по международно право и права на човека (от Абу Академи Турку, Финландия), както и от Школата по право на Сити Университет, Ню Йорк. Непрекъснатият стремеж да усъвършенства своята професионална подготовка в утвърдени световни школи и институции е белег не само на интерес към науката, но и на отговорно и сериозно отношение към практическото й приложение. Високата квалификация е предпоставка и важен фактор за успешното професионално реализиране на кандидата: като научен сътрудник и по–късно и „главен асистент“ в Института за държавата и правото при БАН, старши експерт в Министерство на правосъдието и министър на правосъдието, преподавател и заместник Омбудсман на Р България. Посочените по-важни биографични данни за кандидата са свидетелство за високата оценка на неговите научни качества и професионален опит.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата.

Всички представени за рецензиране научни трудове отговарят на високите изисквания, които кандидатът трябва да демонстрира, за да участва в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Поради ограниченията на обема на моето становище, тук няма да се спирам на теоретичните и практико-приложните приноси на научно-изследователските статии, а ще отбележа само някои от основните приноси от представеното за рецензиране монографичното изследване „*Противодействие на корупцията. Международноправни аспекти“, Българска академия на науките. Институт за държавата и правото, София, 2016 г.* В структурно отношение трудът следва класическата структура от три глави, представящи три основни и взаимосвързани проблема, които Ковачева изследва, а именно: *международноправната рамка за противодействие на корупцията* (в първа глава), *правната регламентация на противодействие на корупцията в Европейския съюз* (във втора глава) и *корупцията като нарушение на задълженията на държавите по международното право* (в трета глава) в общ обем от 267 страници.

Следва още в началото да подчертая *актуалността* на избраната тема от Диана Ковачева. Прави отлично впечататление, че авторът без колебание и с вещина е изследвала в дълбочина тази много болезнена, понякога неудобна тема, която съпътства непрестанно човешката цивилизация, но същевременно поставя сериозни

проблеми пред съвременните общества, държави и международните организации днес. Ето защо, от самото начало бих желала да отразя важността на теоретичните анализи и практическите ползи от научното изследване, предмет на оценяване тук.

С това кратко предусловие, тук ще посоча само част от научните приноси на това първо и професионално представено изследване на международноправната уредба за противодействие на корупцията, обогатяващо българската специализирана литература в тази област.

- Впечатлява направеният дълбок анализ на актовете на ЕС, на създадените органи на ЕС за противодействие на корупцията в ЕС, както и в държавите-членки. Авторът използва правно-исторически подход, за да направи анализ на нормативната база и на правната рамка в процеса на нейното хронологическо развитие във времето. Това е интересен аспект, защото се проследява историческата взаимовръзка и логика и се разширява правната рамка на интереса на ЕС към проблема за корупцията;
- Очертан е стремежът на ЕС да създаде една по-широка правна рамка, която включва длъжностни лица, служители в институциите на ЕС, такива в страните-членки и включва не само публичния, но и частния сектор, които са потенциално уязвими от корупцията, както и възможностите за правна помощ между страните-членки при корупционни престъпления и привеждане в съответствие на националното законодателство с актовете на ЕС.
- Посочването на хронологията на приемане на нови актове от ЕС и направеният анализ на техния предметен обхват довежда автора до извода, че между актовете, с които се надгражда и разширява борбата с корупцията, съществува взаимовръзка, каквато съществува и с международноправните актове със същия предмет, приети от други организации, към чиито актове ЕС се е присъединил, сред които особено значение има присъединяването на ЕС към Конвенцията за противодействие на транснационалната организирана престъпност през 2014 г. и особено към Конвенцията на ООН срещу корупцията през 2005 г.;
- Не може да не се отбележи и разглежданото от автора на механизмите за оценка на напредъка за противодействие на корупцията от страна на държавите-членки , който в частност особено засяга България и Румъния (с.145 -158);

- Направен е анализ на приложимостта на актовете на ЕС в отношенията между държавите; Актовете на ЕС са изследвани и през призмата на решенията на Съда, които, както посочва авторът, от своя страна са довели до известни корекции в тези актове, относими към предмета на изследването;
- Направен е анализ на актовете и дейността на органите на ЕС с оглед компетенциите, които Съюзът има, както и на тези актове на ООН, относими към предмета на изследването.
- Споделя идеята за създаване на специализирана прокуратура и отбелязва своето отношение към тях, и дава своето мнение; Като автор е изразила своето становище както по отношение на възможностите за създаване на нов специализиран международен съд за корупционните престъпления, така и на създаването на специализирана прокуратура, което становище е много добре аргументирано;
- Особено оригинален принос представляват са анализите в глава трета, свързани с изследването на проблема за корупцията в контекста на нарушение на правата на човека и негативните последици на корупцията върху правата на човека, който е поставен в контекста на по-големия проблем за корупцията като нарушение на задълженията на държавите по международното право. Особено значими са анализите и изводите на автора относно тежките последици на корупцията върху правата на човека и становищата, изразени от автора, относно отговорността на държавата по отношение гарантирането на правата на човека (стр.159-204);
- Наред с научните приноси, монографичното изследване има практическа насоченост – то представлява определен интерес не само за тесните специалисти в областта на корупцията, но и за всички международници, наказателноправници, както и за всяка държавна институция. В същото време то може да се използва като важен източник на знания в различни квалификационни курсове на служители от държавната адмнистрация, както и в обучението по магистърски програми във висшите учебни заведения у нас.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от кандидата Диана Петрова Ковачева **отговарят на всички на изисквания** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на

ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и звания и за заемане на академични длъжности в Института за държавата и правото при БАН. Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ . В работите на кандидата има оригинални научни приноси и теоретични разработки с практическа приложимост.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам с убеденост своята ***положителна оценка*** и препоръчвам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Научния съвет при Института за държавата и правото при Българската академия на науките за избор на Диана Петрова Ковачева на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление по област на висше образование **3.** Социални, стопански и правни науки, професионално направление, **3.6.** Право, Международно право и международни отношения.

Гр.Пловдив, 18 май 2016 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Надя Бояджиева/